

BESLUT

2017-09-18

Dnr: 16/03258

SAKEN

Aktuellt, SVT2, 2016-11-22, inslag om president Donald Trumps vallöften; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget kritiserar men frias. Granskningsnämnden anser att det brast i förhållande till kravet på saklighet.

INSLAGET

I inslaget intervjuade nyhetspresentatören i direktsändning SVT:s USA-korrespondent om den amerikanske presidenten Donald Trumps vallöften. Följande sades.

(Nyhetspresentatör) – Det låter ju som om Trump inte längre är lika säker på vad han vill med det här klimatavtalet. Hur ska vi tolka det här? (Korrespondent) – Nä, men precis, han säger att det finns viss koppling nu mellan miljö och människa. Men man får ju ändå komma ihåg att det här är samma man som har twittrat om att global miljöuppvärmning är en bluff och att det är påhittat av Kina. Så man ska nog inte dra allt för stora växlar av den här kommentaren. (Nyhetspresentatör) – Mm...Men han verkar ju något backa eller ändra sig i alla fall i både klimatfrågan och när det gäller Hillary Clinton. Vad har han sagt om andra kontroversiella löften som han gav i valrörelsen? (Korrespondent) – Ja, för att förstå kanske lite grann hur mycket Donald Trump svänger, så räcker det med att titta på den här intervjun som vi pratar om nu där han sa de här sakerna. Kvarter över sex i morse våran tid här i USA så skrev han att han skulle ställa in den här intervjun med New York Times för att han inte tyckte att de var schyssta. En kvart senare, halv sju, så skrev han att intervjun kanske trots allt skulle bli av. Fem minuter senare så skrev han att New York Times var misslyckade och fyra timmar senare så skrev han att intervjun skulle bli av och att han såg fram väldigt mycket mot att ha den här intervjun. Det här är ju en man som har ändrat sig i väldigt många frågor. Han gick ju till val med att bland annat lova väljarna att dag ett så skulle han riva upp Obamacare. I natt när han presenterade sin agenda för de hundra första dagarna så nämnde han inte ens överhuvudtaget Obamacare. Han nämnde inte att han ska deportera elva miljoner flyktingar. Han nämnde inte där att han ska åtala Hillary Clinton. Så det är egentligen lättare att titta på vad det är som Donald Trump

gör där han är konsekvent. Och där skulle jag säga att där är det handelsavtalen, där har han från dag ett sagt att det här är värdelöst för USA och det ska jag riva upp så fort jag kan och det håller han fortfarande fast vid. (Nyhetspresentatör) – Då så, då får vi se vad som händer i fortsättningen. Tack så mycket [...].

ANMÄLAN

Anmälaren är i huvudsak kritisk till korrespondentens uttalande om att president Donald Trump ska deportera elva miljoner flyktingar. Enligt anmälaren var det inte överensstämmande med verkligheten då de som har utlovats att deporteras inte kan kallas för flyktingar och inte uppfyller FN:s kriterier för att få flyktingstatus.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anför i huvudsak följande.

Det stämmer som anmälaren påpekar, ordet ”flyktingar” var en felsägning. Det som avsågs var ”papperslösa” vilket är det som det aktuella vallöftet, som berördes i inslaget och som belysts och återgivits mycket omfattande i svenska och amerikanska medier, gäller. Formuleringen skedde i ett längre direktsänt samtal om flera vallöften som presidenten hade gjort.

Formuleringen i den anmälda meningen syftar på papperslösa. Det som i USA kallas ”illegals”, ”migrants” eller ”undocumented”. Det som i Sverige ofta i dagligt tal kallas ”människor på flykt” och ”flyktingar” och inte används i den juridiska betydelsen att det skulle vara personer med ”flyktingstatus”, vilket inte heller sades i inslaget. Korrespondenten rättade sig själv på sociala medier så fort hon insåg att hon hade sagt fel. Redaktionen bedömde dock att det som åsyftades ändå kom fram i inslaget och att det också framkom att den strikta tolkningen av ordet flyktingar inte avsågs eftersom just detta löfte innan belysts så pass mycket i *Aktuellt* och i andra medier.

Mot bakgrund av att det enskilda ordet sades i direktsändning men att det av sammanhanget tydligt framgick vad som avsågs anser SVT att felsägningen inte är så allvarlig att den strider mot kravet på saklighet i sändningstillståndet.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att korrespondenten i inslaget sa flyktingar. Uttalandet gav därför en missvisande bild av president Donald Trumps vallöfte och utgjorde en brist i förhållande till kravet på saklighet. Mot bakgrund av att intervjun handlade om att Donald Trump ändrat sig angående många vallöften och inte specifikt om vallöftet om deportering var bristen dock inte så allvarlig att den medför att inslaget strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Jan Holmberg, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Staffan Dopping och Malin Bergström efter föredragning av Maria Bergerlind Dierauer.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Maria Bergerlind Dierauer

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.